

УДК 336.7

Ходакевич С.І.,

к.е.н., доцент кафедри банківської справи

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

**Державна підтримка інноваційної діяльності бізнесу
як основа зміни технологічного укладу економіки України**

Сучасне економічне зростання базується на засадах науково-технічного прогресу та інтелектуалізації основних факторів виробництва. На частку нових знань, відтворених у технологіях, обладнанні, кваліфікації кадрів, припадає 70-95% приросту ВВП. Лише держави, які створили заділи щодо формування виробничо-технологічних систем нового технологічного укладу, стають центрами залучення капіталу, що вивільнився із застарілих виробництв.

За думкою академіка РАН С. Глаз'єва «...терміновість цих заходів диктується фундаментальними технологічними зрушеннями, що відбуваються в структурі світової економіки. Запізнювання з реалізацією заходів інвестиційної і інноваційної активності вже в середньостроковій перспективі спричинить зниження експорту, валютних надходжень і доходів бюджету, збільшення технологічного відставання не лише від передових, але і від країн, що розвиваються, втрату можливостей самостійного розвитку, заморожування низького рівня життя більшості населення» [1]. Швидке впровадження в життя нового технологічного устрою в передових країнах, що знижує енерго- і матеріаломісткість виробництва, через 3-5 років значно звузить існуючі сьогодні ринки збуту переробної промисловості, на якій побудована економіка України. Як показує практика розвитку провідних країн, вони відмовляються від індустріальної економіки та економіки, заснованої на експлуатації своїх природних ресурсів, і переходять на технології 5—6-го укладів. Україна намагається будувати свій добробут на металургії й хімії — технологіях середини минулого століття. За даними Інституту економіки та прогнозування НАНУ, сьогодні економіка України складається:

- на 47 % — із технологій 3-го технологічного укладу;
- на 50 % — із технологій 4-го технологічного укладу;
- на 3 % — із технологій 5-го та 6-го технологічних укладів — технологій майбутнього [2].

Треба зазначити, що новий технологічний устрій ґрунтується на трьох ключових чинниках:

1. нанотехнології, результати проникнення на нанорівень розуміння матеріального світу, який дозволяє конструювати абсолютно нові матеріали, нові технічні пристрої і проникати на рівень клітини живого організму;
2. клітинні технології і генна інженерія;
3. інформаційно-комунікаційні технології.

Організаційними формами елементів інноваційної інфраструктури, яка наразі формується в Україні, є інноваційні центри, наукові парки, центри трансферу технологій, технопарки, регіональні інноваційні кластери, інноваційні бізнес-інкубатори тощо [3].

В Україні існують шістнадцять технопарків, з яких лише 8 налагодили свою діяльність. Як показує статистика, за період 2000-2012рр. технопарками України було реалізовано на 12,7 млрд. грн. інноваційної продукції, у тому числі 14 % — за кордоном. Середньорічні темпи приросту обсягів інноваційної продукції технопарків становили в 2001—2006 рр. понад 50 % (у 5—7 разів вище, ніж в середньому у промисловості) [2].

Позитивний баланс зовнішньоекономічної діяльності технопарків становив 148 млн. грн. (1859 млн. грн. — імпорт, 2007 млн. грн. — експорт). Бюджетний баланс діяльності технопарків (різниця між відрахуваннями до бюджету і всіма видами держпідтримки) становив 516 млн. грн. (відрахування до бюджету — 1026 млн. грн., всі види держпідтримки — 510 млн. грн.) [2].

На поточному етапі розвитку економіки України до найбільш суттєвих проблемам її інституціонального вдосконалення відноситься проблема накопичення та здійснення інвестицій у високотехнологічні і інноваційні

підприємства які пов'язані з високою мірою ризику, створення фінансового механізму, який би сприяв реалізації венчурних проектів і розвитку сегменту високотехнологічних і інноваційних виробництв.

Підтримка і стимулювання високотехнологічних галузей п'ятого-шостого технологічних укладів повинно стати пріоритетом державної політики інноваційного розвитку економіки України. Економічна політика держави повинна бути орієнтована на реалізацію конкурентних переваг тих галузей національної економіки, які можуть бути носіями економічного зростання у масштабах світового ринку. Наявність не загублених власних наукових шкіл і унікальних передових технологій практично забезпечить розвиток конкурентоспроможних виробництв у масштабах світового ринку. При селективній фінансовій підтримці за рахунок державних банків реалізація навіть окремих із них (наприклад, у розробці нових поколінь авіатехнологій, нових виробничих технологій тощо) здатна забезпечити технологічну базу першого етапу прориву та створити плацдарм для включення точок зростання української економіки у світові технологічні мережі та комплекси.

Список використаних джерел:

1. Глазьев С. Сделать знание силой. Правильная теория — необходимое условие достижения целей развития экономики [Электронный ресурс] / Глазьев С.— Режим доступа : http://www.glazev.ru/econom_polit/314/
2. Мазур А.А. Технологічні парки України: цифри, факти, проблеми / А.А.Мазур, С.В. Пустовойт // Наука та інновації. - 2013. - Т. 9. -№ 3. - С.59 — 72.
3. Єгорова О.О. Вплив застосування державної підтримки на діяльність технопарків в Україні / Єгорова О.О. // Наука та інновації. - 2012. - Т.8. - № 5. - С.89—98.